

Pozdravljeni mladi tekmovalci.

Veseli smo, da ste se odločili za sodelovanje v našem kvizu. Naravni parki Slovenije z življenjsko pestrostjo in bogato kulturno dediščino ponujajo veliko zanimivega iz preteklosti in navdušujejo za izzivi prihodnosti.

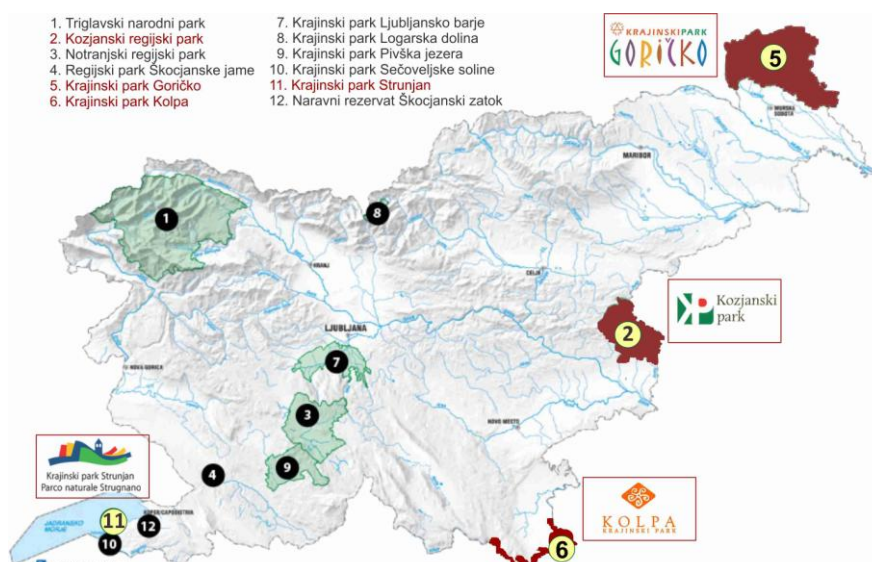
V Skupnost naravnih parkov Slovenije je povezanih 12 parkov. V upravah parkov so zaposleni strokovnjaki, ki skrbijo za spremljanje stanja in raziskovanje žive ter nežive narave s ciljem ohranjanja življenjske pestrosti zavarovanih območij narave.

Znanje in izkušnje delijo tudi z obiskovalci, med katerimi so pogosto učenci osnovnih in srednjih šol.

Zanimivosti in aktualne novice iz zavarovanih območij narave so zbrane na spletni strani www.naravniparkislovenije.si, na kateri poteka naš kviz.

Skupaj vas vabimo k raziskovanju Naravnih parkov Slovenije.

V 1. sklopu vprašanj smo naloge pripravili v štirih parkih. V nalogah smo zajeli le delček vsebin s katerimi se v parkih ukvarjamo. Visokodebelni travniški sadovnjaki so v ponos Kozjanskemu parku in Krajinskemu parku Goričko. V obeh parkih veliko pozornosti in dela namenjamo travnikom ter njihovim prebivalcem. Mejna reka Kolpa je osrednji biser Krajinskega parka Kolpa. K prepoznavnosti prispeva še bogata kulturna dediščina. V Krajinskem parku Strunjan se približujemo sredozemski kulturni krajini. Najbolj prepoznaven je Strunjanski klif, ki ponuja spoznavanje geologije. Skočili bomo tudi v morje.

Odgovorite na vprašanje.

Klik na ikono vas pripelje do več informacij.

Kozjanski park

Kozjanski park je zavarovano območje, veliko 206 km², s statusom regijskega parka.

Najvišji, predalpski predeli Kozjanskega parka – Vetrnik, Oslica, Bohor, dosegajo nadmorsko višino med 600 in 1000 metri. Naravi prijazno kmetovanje je tu ustvarilo enega najlepših in najbogatejših življenjskih prostorov – hribovske suhe travnike z izredno življenjsko pestrostjo. Pisani travniki s prekrasnimi cvetovi kukavičevk (orhidej) so dom številnim žuželkam, med katerimi so najbolj zastopani metulji.

Življenjska pestrost kozjanskih travnikov

Biotska raznovrstnost ali biodiverziteteta je raznovrstnost žive narave oz. raznovrstnost živega sveta.

Sonaravno kmetovanje je na Kozjanskem ustvarilo enega najlepših in najbogatejših habitatov – hribovske suhe travnike z izredno biotsko pestrostjo.

Pobrskejte po spletni strani parka. Izbranim fotografijam rastlinskih in živalskih vrst najdete ustrezno ime. Številkam pripišite ustrezne črke in dobili boste prvo geslo, ki ga iščemo.

GESLO

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

T – lastovičar

L – piramidasti pilovec

E – škrlatna vlažnica

I – montpellierski nageljček

N – kranjska lilija

E – kranjski ovnič

K – rogač

Č – alpski kozliček

E – črnopikasti pajek

P – navzkrižnolistni svišč

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

»Rad imel bi jabolko«....

V Kozjanskem parku rastejo jabolka najbolj pisanih barv in zanimivih oblik z najbolj nenavadnimi imeni in najčudovitejšimi okusi. Ne verjamete? Poznamo več kot 100 različnih sort jablan, ki rastejo v teh sadovnjakih - carjevič, dolenska voščenska, ovčji nos, Goriška sevka, škrbotavka, krivopecelj, ferdekelca, Pohorka, zlata parmena ali pisani kardinal so le nekatere izmed njih.

Visokodebelni travniški sadovnjaki so dom številnim vrstam ptic. V starejših drevesih si ptice (duplarji) - zelena žolna, pivka, vijeglavka, smrdokavra, pogorelec in veliki skovik naredijo gnezda. V krošnjah sadnih dreves pa gnezdiijo rjavi srakoper, dlesk, zelenec, lišček in kos.

Odgovorite na vprašanja. Črke pred pravilnimi odgovori vam bodo razkrile prvi del gesla. Drugi del gesla je predmet na risbi.

1. Kako se imenuje osrednja prireditev v Kozjanskem parku?

- R NOČ METULJEV
- K PRAZNIK KOZJANSKEGA JABOLKA
- S DAN ZEMLJE

2. Kje rastejo stare sorte sadja?

- O V VISOKODEBELNIH TRAVNIŠKIH SADOVNJAKIH
- Z V INTENZIVNIH SADOVNJAKIH
- M PO NJIVAH

3. Katera sorta je jablana?

- Z KRIVOPECELJ
- J VINSKA MOŠTNICA
- A KRASANKA

4. Katera sadna vrsta rastejo v visokodebelnem travniškem sadovnjaku?

- S HRUŠKA, SLIVA, ČEŠNJA, BRESKVA, MARELICA, OREH, GRANATNO JABOLKO
- H JABLANA, SLIVA, ČEŠNJA, BRESKVA, MARELICA, OREH, OLIVA, HRUŠKA
- J JABLANA, HRUŠKA, SLIVA, BRESKVA, MARELICA, OREH, BEZEG, ČEŠNJA

5. Zakaj stare sadne sorte pomembne za ohranjanje zdravega okolja?

- A SO ODPORNE NA BOLEZNI IN ŠKODLJIVCE
- C PRINAŠAJO VELIKO DENARJA
- T SO ZELO OKUSNE

6. Katera sadna vrsta je na fotografiji?

- N SKORŠ
- J JABLANA
- T HRUŠKA

7. Zakaj so visokodebelni sadovnjaki v Kozjanskem parku varovani kot evropsko pomembna varstvena območja Natura 2000 ?

- O TU RASTEJO KUKAVIČEVKE
- S SO POMEMBEN ŽIVLJENJSKI PROSTOR ZA PTICE
- M V NJIH ŽIVI VELIKO METULJEV

8. Kdo pomaga pri oprasevanju sadnega drevja?

- L PIKAPOLNICE
- V STRIGALICE
- K SAMOTARSKE ČEBELE

9. Katera ptica živi v duplu?

- P RJAVI SRAKOPER
- O VIJEGLAVKA
- R LIŠČEK

GESLO

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Življenjska pestrost v Kozjanskem parku

V Kozjanskem parku je gnezdišče enega najbolj živo pisanih ptičev v Sloveniji. Gnezdo si uredi v skoraj meter globokem rovu v vertikalni peščeni steni.

Najlepše jih je opazovati v začetku junija, ko je vzreja zaroda pri koncu in pogosto priletavajo v luknje, mladiči pa včasih že kar čakajo na vhodu. Za opazovanje je urejena opazovalnica, saj je prihod človeka pod steno moteč in ptice prenehajo s hranjenjem mladičev. Ob opazovalnici je tudi informativna tabla.

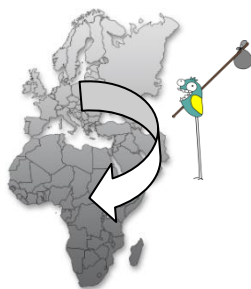
Spodnje slike prikazujejo pojme, ki so povezani z živo pisanim ptičem, ki ga v tej nalogi iščemo. Pojme vpišete v polja. Črke v oranžnih poljih vam dajo odgovor.

--	--	--	--	--

P							P
---	--	--	--	--	--	--	---

--	--	--	--	--	--

©www.ClipProject.i

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

GESLO

--	--	--	--	--	--	--

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

Krajinski park Strunjan Parco naturale Strugnano

Krajinski park Strunjan je zavarovano območje, veliko 428 ha, s statusom krajinskega parka.

Kulturno krajino Strunjanskega polotoka zaznamujejo kmetijska pobočja v Strunjanu, ki so spremenjena v kulturne terase (na sliki). Njihova naloga je preprečevanje čezmerne erozije prsti ob obsežnih nalivih in zadrževanje vlage globlje v prsti v času poletnih suš. Pogosto so podprte z zidovi - suhozidi, izdelanih iz zloženega kamna brez veziva, ki dajejo življenjski prostor številnim živalskim vrstam.

Značilne kulturne rastline, ki jih domačini iz Krajinskega parka Strunjan gojijo, so prikazane na spodnjih slikah. Prepoznavaj jih in ob vsaki sliki zapiši ime.

Imenujemo ga tudi zlato jabolko. Katerega od zgornjih plodov iščemo?

GESLO

--	--	--	--

Morsko obrežje

V poletnih mesecih veliko ljudi odide na plažo oziroma na morsko obrežje.

Ko na brisačah postane prevroče, najbolj prija skok v morje.

Morsko obrežje je veliko več kot le kot prostor za poletno osvežitev. Razdelimo ga na 3 življenjska okolja, ki so celo leto dom različnim živalim in rastlinam. V nalogi boste spoznali nekaj prebivalcev **3 pasov morskga obrežja**. Pri prepoznavanju si pomagajte z brskanjem po spletni strani Krajinskega parka Strunjan.

? pas 1

Pas obrežja, kamor zaradi loma valov pršijo kapljice morske vode, imenujemo _____ pas (1). Ko voda izhlapi, ostane sol, zato so tla močno slana. Na tako slanih tleh živijo redke vrste rastlin in živali.

? pas 2

Del obrežja, ki ga ob plimi zalije voda, ob oseki pa je na suhem, se imenuje _____ pas (2). Živa bitja, ki živijo v tem pasu, lahko na suhem ostanejo tudi po več ur. Tako velike spremembe življenjskih razmer lahko vzdržijo le redka in dobro prilagojena živa bitja.

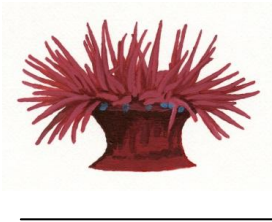
? pas 3

Pravi _____ pas (3) pa je plitvi predel morja ob morski obali in sega do globine približno 200 metrov. Voda je osvetljena in vsebuje veliko za življenje potrebnih snovi, ki jih prinašajo reke s kopnega. Zato je ta pas najgostejše naseljeni predel v morju.

Na črte zapišite imena živali in rastlin.

V okence zapišite števila 1, 2 ali 3, ki določajo v katerem življenjskem okolju živijo.

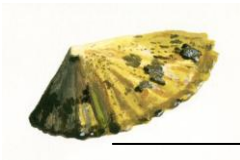

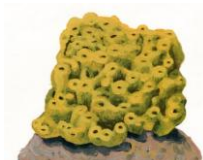

Vsako leto letuje na strunjski obali in je odličen potapljač. Katerega zgornjih prebivalcev morskga obrežja iščemo?

GESLO

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

Strunjanski klif

Najznačilnejši del Krajinskega parka Strunjan je do 80 metrov visok Strunjanski klif, ki je skupaj s poraščenim robom in 200-metrskim pasom morja pod njim, razglašen za naravni rezervat.

Strunjanski klif oblikujejo prepadne flišne stene, najvišje na Jadranu. Fliš ni ena sama kamnina, ampak zaporedje več kamnin, ki so nastale pred 40 milijoni let v globokem morju.

Zgornji rob klifa zarašča gozd in nekatere sredozemske rastline.

Obkrožite katere kamnine sestavljajo fliš.

LAPOROVEC

MARMOR

GRANIT

PEŠČENJAK

MULJEVEC

DOLOMIT

Na sliki klifa s številko označite naslednje pojme:

1. Apnenčast spodmol
2. Prodnata obala
3. Plasti laporja in peščenjaka
4. Erozijski jarki, po katerih polzijo kamnine na morsko obalo
5. Submediteranski listopadni gozd

Najdemo jo med rastlinami v gozdu na klifu in ima oranžno-rdeče plodove. Katero rastlino iščemo?

GESLO

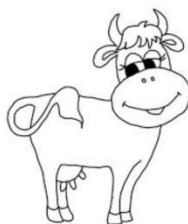
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

Rešite rebus in poiščite ptico, ki ji domačini v Krajinskem parku Goričkem pravijo upkač.

1 2 3

1
—
2

+

1
—
2

1 2 3 4 5 = 1 3 4 2 5

GESLO

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V nabiralniku Skupnosti naravnih parkov Slovenije se je znašla zanimiva razglednica.

Preberite zapis na njej in ugotovite iz katerega kraja v Krajinskem parku Goričko je bila poslana.

Pozdravljeni.

Danes smo obiskali zanimivo graščino, ki je skrita med stoletnimi drevesi na vrhu vulkanskega hriba. Legenda pravi, da je nekoč tu živel zmaj Kač in da je grad imel 365 sob.

Ko smo stopili na grajsko dvorišče, nas je pričakalo pestro sejensko dogajanje. Na stojnicah so rokodelci prodajali zanimive izdelke. Mami si je kupila bučno olje, med in košarico iz ličja. Oče ni mogel mimo svežega kruha in vrtanka. Meni so bili najbolj zanimivi lokostrelci. Kar dvakrat sem zadel v tarčo!

Ker nam je že pošteno krulilo v želodcu, smo si privoščili tudi malico. Za sladico smo snedli prekmursko gibanico. In pečene kostanje za povrh. Ker nam je bilo lepo, sem se odločil, da vam pišem. Morda boste naslednje leto tudi vi obiskali Grajski bazar.

Skupnost naravnih
parkov
Slovenije

GESLO

--	--	--	--	--

NARAVNI PARKI
SLOVENIJE

Krajinski park Kolpa je zavarovano območje, veliko 43 km², s statusom krajinskega parka.

Najpomembnejši del Krajinskega parka Kolpa, ki leži na skrajnem jugu države, je čista, topla in biotsko bogata reka Kolpa, ki v svojem toku večkrat spremeni svoj značaj: od gorskega hudournika do lenobne ravninske reke. Poleg poplavnih ravnin in strmih bregov se vzdolž mejne reke razprostirajo tudi belokranjski steljniki z bogatim prepletom živalskega in rastlinskega sveta z več kot 70 naravnimi vrednotami in 16 naravnimi spomeniki.

Sestavite fotografije in raziščite, kaj je na njih. Fotografije predstavljajo tri značilnosti Krajinskega parka Kolpa. Fotografije hkrati predstavljajo zadnja 3 gesla, ki jih iščemo v 1. sklopu nalog.

GESLO

--	--	--	--	--

GESLO

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

GESLO

--	--	--	--	--	--	--	--

Vsa gesla, ki ste jih odkrili v nalogah, poiščite še v črkovni mreži. Išcite jih , , in .

Ko najdete vsa gesla, vam bo ostalo nekaj črk, ki jih boste vpisali na spletno stran in zaključili reševanje 1. sklopa vprašanj.

Ko črke najdete, pojdite na spletno stran www.naravniparkislovenije.si v zavihek šolarji. Vpišite uporabniško ime in geslo. V kvadratke vpišite iskane črke in oddajte odgovor.

			K		K		
			O		A		
S	S		Z	J	K		
M	I		J		I		
R	V	R	A	N	J	E	K
D	A		N		A	C	E
O	Č	R	S	R	G	I	Č
K	A	A	K		O	N	N
A	P	L	O	K	D	A	I
V	L	E	J	I	I	S	L
R	J	B	A	N	Č	I	E
A	A	E	B	V	N	P	T
	S	Č	O	A	I		E
			L	R	C	D	P
			K	T	A	A	
			O			R	
						G	